

Cu devotament

Mărturiile lui Pavel despre slujirea sa apostolică

Dezső Kállay

1. Pavel din Tars

Pavel din Tars a intrat în istoria creștinismului ca apostol al neamurilor. A fost un predicator neobosit și un învățător inspirat al Evangheliei lui Dumnezeu, care și-a îndeplinit misiunea cu cea mai mare feroare și devotament necondiționat până la sfârșitul vieții sale. Cu povestea sa de viață fascinantă și cu experiența sa considerabilă în plantarea și consolidarea bisericilor creștine, el se află astăzi în fața noastră ca un om demn de atenția fiecărui slujitor. În ciuda unicității sale, el ne stă înaintea în multe feluri ca un exemplu de înțelepciune, sobrietate, puritate, răbdare, altruism, moderație, fidelitate și dragoste frățescă sinceră. Din momentul în care a fost chemat, el a depus o muncă supraomenească ca avocat al mântuirii în Cristos, de la Ierusalim până în Iliria,¹ și chiar până la Roma² și poate Spania,³ pentru a-și împlini pe deplin slujba. El a cunoscut bucuria și durerea, gloria și umilința, victoria și înfrângerea, dragostea și persecuția, belșugul și privațiunile.⁴ Era plin de entuziasm, dar și de tristețe, a luptat cu îndrăzneală, dar și printre temeri, a fost capabil să-i influențeze pe alții, dar i s-au opus adesea, nu numai adversarii săi, ci și frații săi în credință îngâmfați⁵ sau păcăliți.⁶ A fost umilit, respins, condamnat, biciuit, întemnițat și eliberat, uneori judecat ca și cum ar fi fost un criminal, alteori forțat să fugă, a supraviețuit unei lapidări și la trei naufragii.⁷ Între timp, era ocupat să viziteze biserici, să predice, să învețe, să organizeze, să trimită și să primească delegați, să scrie sau să dicteze scrisori, să explice, să

---

¹ Romani 15:1–9.

² Faptele Apostolilor 28:14–16.

³ Romani 15: 24.

⁴ 2 Corinteni 6:3–10. A se vedea și 1 Corinteni 4:11; 2 Corinteni 11:27; Filipeni 4:12.

⁵ 1 Corinteni 4:8.18.

⁶ 2 Corinteni 11:4.21; Galateni 3:1.

⁷ 2 Corinteni 11:25.

argumenteze, să sfătuiască, să încurajeze și să îndemne, în timp ce colecta pentru săracii din Ierusalim.⁸

Scrisorile care i-au supraviețuit arată că, în ciuda tuturor problemelor și necazurilor sale, nu s-a plâns niciodată de el însuși.⁹ De fapt, pentru a-i convinge pe ascultătorii săi înșelați de adevărul Evangheliei și pentru a-i întări, el s-a lăudat cu suferințele sale.¹⁰ Este adevărat, el mărturisește cu sinceritate că a făcut toate acestea cu sarcasm caustic,¹¹ într-un mod prea uman,¹² nedemn de apostolul lui Cristos, dar sincer, cu inimă curată, în conformitate cu întregul adevăr, pentru a-i conduce pe frații săi iubiți pe calea cea dreaptă.

Astfel, avem în fața noastră un om care, la începutul carierei sale, ca fariseu-discipol zelos, a fost un persecutor necruțător al Bisericii, dar care a fost atât de captivat de Cristos cel înviat încât și-a dedicat întreaga viață predicării Evangheliei Sale. Acolo unde vorbește în scrisorile sale despre vocația sa, despre slujirea sa apostolică, despre munca sa în biserici sau despre lupta sa pentru adevărata credință, el este cel mai uman și personal. Chiar și acolo unde vorbește despre sine, despre convingerile sale, despre bucuriile sale, despre dorințele sale, despre speranțele sale, despre durerile sale, despre temerile sale, despre grijile sale, despre nevoile sale existențiale, gândurile sale se îndreaptă întotdeauna către Dumnezeu, către Fiul său Isus Cristos și către bisericile pe care le iubește atât de mult. Nu le poate uita nici măcar o clipă. Numai astfel poate gândi, trăi, acționa, planifica, spera, fără a se putea retrage în siguranța vieții sale private. Măreția personalității sale poate fi surprinsă tocmai în angajamentul său total față de Cristos și față de biserici, în slujirea devotată a Evangheliei până la moarte.¹³

---

⁸ Vezi 1 Corinteni 16:1–4; Romani 15:26–28.

⁹ Filipeni 1:12–14.

¹⁰ 2 Corinteni 11, 30; 12, 10.

¹¹ 2 Corinteni 11:19–20.

¹² 2 Corinteni 11:16,18; 12:11.

¹³ Christian Wolff, *Die zweite Brief des Paulus an die Korinther*. Theologischer Handkommentar zum Neuen Testament 8. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1989, 11.

2. Pavel, apostolul

„Pavel, slujitor al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu”,¹⁴ așa se prezintă Pavel cititorilor săi în titlul scrisorii sale către Romani, așa cum era obiceiul în vremea sa. La începutul marilor sale scrisori¹⁵ se referă în mod repetat la el însuși ca la un apostol, o dată, cu Timotei, ca la un slujitor al lui Isus Cristos,¹⁶ iar în alte locuri își folosește doar prenumele fără alte comentarii.¹⁷ Cu toate acestea, nu există nicio îndoială că s-a considerat întotdeauna un apostol al lui Isus Cristos, indiferent dacă a menținut sau nu acest lucru în scrisorile sale.

Deși nu era unul dintre cei Doisprezece, el s-a declarat fără rezerve apostol la fel ca ei. El a făcut acest lucru pe motiv că nu și-a primit apostolatul prin însărcinare umană și că evanghelia pe care a fost chemat să o predice nu a învățat-o de la oameni, ci le-a primit pe amândouă de la Dumnezeu prin revelație directă și extraordinară.¹⁸ Domnul înviat i s-a arătat, ca și celor Doisprezece și celorlalți martori, apoi lui Iacov, fratele Domnului, și tuturor apostolilor.¹⁹ Cu o inimă sinceră, el mărturisește că persecuția sa din trecut împotriva bisericii l-a făcut nedemn de această funcție onorantă și totuși a fost pe placul lui Dumnezeu cel milostiv să-l ridice la rangul de apostol. El este ultimul dintre ei, el este cel care stă în spate și cu el se termină șirul, pentru că lui i s-a arătat ultimul Domnul înviat. Per total, în compania apostolilor, el este ca un ciudat²⁰ – un copil urât, prematur - cel mai josnic dintre toți.²¹

Dar nu poate exista nicio îndoială asupra apostolicității sale. Nu numai datorită vocației sale, sau pentru că aceasta a fost recunoscută cândva chiar de Petru, Iacob și Ioan, autoritățile de la Ierusalim, care erauenerate ca „stâlpi” de

---

¹⁴ Romani 1:1. Pentru citate, folosim de obicei Noua Traducere Românească (NTR).

¹⁵ Romani; 1 Corinteni; 2 Corinteni; Galateni.

¹⁶ Filipeni 1:1.

¹⁷ 1 Tesaloniceni 1:1.

¹⁸ Galateni 1:15.

¹⁹ Despre relația dintre cei Doisprezece, Iacov și apostoli menționat de Pavel, vezi Gordon D. Fee, *The First Epistle to the Corinthians*. New International Commentary on the New Testament. Grand Rapids: Eerdmans, 1987, 732.

²⁰ 1 Corinteni 15:8.

²¹ Vezi Hans Conzelmann, *Die erste Brief an die Korinther*. Kritisch-exegetischer Kommentar über das Neue Testament 5. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1981, 315.

către contemporanii lui Pavel,²² ci mai ales pentru că a lucrat toată viața pentru a-și îndeplini misiunea. El însuși, în opinia sa, a muncit mai mult decât oricare dintre apostoli.²³ Cu toate acestea, el consideră că slujirea sa este justificată nu doar de acest fapt, ci și de faptul că realizările sale extraordinare au mărturisit puterea și harul lui Dumnezeu, care a depășit toate obstacolele. În cele din urmă, Cristos însuși a fost cel care a lucrat în și prin el și, prin urmare, nu se poate lăuda decât cu slăbiciunile sale. Acesta este sensul frazei adesea neînțelese care rezumă întreaga sa abordare a vieții: „Nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăiește în mine”.²⁴ Secretul slujbei sale este următorul: acolo unde viața lui Pavel devine o viață dedicată lui Dumnezeu, o viață legată de Cristos, puterea lui Dumnezeu devine vizibilă în el.

Pentru Pavel, o viață consacrată înseamnă un angajament total, necondiționat și pe viață față de Evanghelia lui Cristos.²⁵ Vocația apostolică a lui Pavel se referă la proclamarea eficientă a Evangheliei și este justificată de proclamarea eficientă a Evangheliei. Așa se explică de ce își apără vocația apostolică cu atâta determinare și vigoare. Pentru el, slujirea cauzei Evangheliei nu este o ocupație plăcută sau o vocație căreia i se datorează traiul, ci singurul mod de a trăi și de a trăi cu adevărat.²⁶ Pavel fusese re-creat de Tatăl lui Isus Cristos de dragul Evangheliei²⁷ și era convins că în Isus Cristos nimic altceva nu mai conta în afară de noua creație.²⁸

3. Evanghelia

Conceptul de evanghelie în vocabularul lui Pavel este bogat în conținut. În primul rând, marchează evenimentul crucial din istoria omenirii, pe care Dumnezeu

---

²² Galateni 2:9.

²³ 1 Corinteni 15:10.

²⁴ Galateni 2:20. Pentru o explicație a se vedea Dezső Kállay, *Egy mondat, egy szabály – egy közösség*. In: Szilveszter Füsti-Molnár (ed.), *Genius Loci. Frank Sawyer tiszteletére*. Sárospatak: Sárospataki Református Teológiai Akadémia, 2006, 211–232, 225–226.

²⁵ „Pavel, slujitor al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu” (Romani 1:1). Pentru explicația acestei fraze a se vedea Robert Jewett, *Romans*. Hermeneia. Minneapolis: Fortress Press, 2007, 102.

²⁶ 1 Corinteni 9:16b–17.

²⁷ Vezi Christian Wolff, *Korinther*, 87–88.

²⁸ Galateni 6:15b.

însuși l-a realizat prin moartea și învierea lui Isus Cristos pentru răscumpărarea omenirii, pentru a-și împlini promisiunile. Acest eveniment a creat o nouă eră mondială eternă și, prin urmare, este evenimentul decisiv al sfârșitului vremurilor. În al doilea rând, Pavel folosește cuvântul „evanghelie” pentru a descrie mesajul, un rezumat concis al evenimentului sus numit, și aplicarea sa la înțelegere. Mesajul acestui eveniment unic în trecut este eficient și în prezent, deoarece evocă și, prin credință, atrage ascultătorul în atitudinea și modul de a acționa pe care Dumnezeu a manifestat-o o dată pentru totdeauna în moartea și învierea lui Cristos: Cristos a fost ascultător chiar până la moarte față de Tatăl Său și, prin urmare, Tatăl Său L-a înălțat la cea mai înaltă glorie. Acesta este modul în care Dumnezeu, în Christos, se raportează astăzi la întreaga sa lume creată, și nu doar astăzi, ci mereu și neschimbat. Prin urmare, proclamarea Evangheliei este o chestiune de viață și de mântuire pentru toți oamenii.

Evanghelia este, prin urmare, un eveniment veșnic și, în același timp, un mesaj mobilizator despre un eveniment veșnic.²⁹ Isus Cristos „a murit pentru păcatele noastre, conform Scripturilor, a fost înmormântat, a înviat a treia zi, conform Scripturilor, i s-a arătat lui Chifa”,³⁰ apoi celorlalți martori.

Despre El, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în carne și oase din casa lui David și a trăit printre noi ca un simplu om, s-a dovedit în mod evident că era cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, în ce privește Duhul sfințeniei.³¹ Povestea sa³² este citată de Pavel ca exemplu pentru biserică, deși el este cu Dumnezeu și egal cu Dumnezeul cel veșnic: „Să fie în voi gândul acesta care a fost în Cristos Isus.”³³ Descrie modul în care Cristos, de bunăvoie, a părăsit împărăția Tatălui Său, a devenit om și, ca unul dintre oameni, a fost ascultător până la moarte, moartea pe cruce, la care Dumnezeu a răspuns înălțându-l mai presus de toate și înzestrându-l cu numele

---

²⁹ Gnilka subliniază pe bună dreptate, cu referire la Julius Schniewind că la Pavel „Evanghelie” este un concept fix, care se referă atât la conținutul, cât și la practica predicării. A se vedea Joachim Gnilka, *Der Philipperbrief*. Herders theologischer Kommentar zum Neuen Testament. Freiburg in Bressgau: Herder, 1982, 44.

³⁰ 1 Corinteni 15:3b–5.

³¹ Romani 1:3–4. Problema complexă a interpretării și posibilitățile sale sânt discutate în detaliu Jewett, Robert: *Romans*, 103–107. Cf. Dezső Kállay, *Doop en nieuw leven. Een exegetische studie van Romeinen 6, 1–11* (Teză de doctorat). Kampen: Drukkerij Van den Berg, 2004, 40–41.

³² Richard J. Weymouth, *The Christ-Story of Philippians 2,6–11: Narrative Shape and Paraenetic Purpose in Paul's Letter to Philippi* (PhD Thesis). New Zealand: University of Otago, 2015, 210.

³³ Filipeni 2:5.

pe care până atunci îl purtase doar Domnul Dumnezeu însuși,³⁴ pentru ca toți să se plece înaintea lui Cristos și să-l recunoască drept Domn, spre slava lui Dumnezeu.³⁵ Din povestea lui Isus Cristos putem vedea clar cum se poartă Dumnezeu cu cei pe care i-a despărțit și care se agață de Domnul Isus Cristos cu credință sinceră. Iată de ce Pavel nu se rușinează de Evanghelie: „fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: întâi a iudeului, apoi a grecului; căci în ea se descoperă dreptatea lui Dumnezeu, prin credință spre credință, după cum este scris: Cel drept prin credință va trăi”.³⁶

Nu e de mirare că Pavel îl proclamă pe Cristos răstignit³⁷ creștinilor care se laudă cu propriile lor bogății spirituale, celor care pretind doar pentru ei înșiși libertatea deplină și slava înălțată a Fiului. Căci Cristos cel înviat și Cristos cel răstignit sunt una, iar răscumpărarea începe cu Cristos cel răstignit și este inseparabilă de acesta. De aceea, cine se simte ofensat de moartea Lui rușinoasă sau îl disprețuiește din cauza slăbiciunii Lui, nu înțelege nimic, măsoară harul lui Dumnezeu după standarde lumești. Și totuși, înțelepciunea lui Dumnezeu s-a arătat tocmai prin faptul că L-a ridicat la Sine pe acest Isus, ascultător până la moarte, care a fost dispus să accepte crucea. În El, atârând pe cruce, sub blestemul Legii și al unui eșec lumesc,³⁸ Dumnezeu a ales pentru Sine pe cei nebuni, pe cei nepuțincoși, pe cei disprețuiți de lume, împotriva celor care se consideră înțelepți, puternici și nobili. El a răsturnat ordinea stabilită și, astfel, a creat o eră nouă.³⁹

Predicarea crucii, scandaloasă sau nebună după standardele lumii, este totuși puterea lui Dumnezeu pentru cei răscumparați. De aceea, Pavel nu vrea să le vorbească corintenilor decât despre Isus Cristos și pe El răstignit. El descoperă în propria soartă adevărul înțelepciunii lui Dumnezeu revelat pe cruce și mărturisește cu convingere: „În ce mă privește, departe de mine să mă laud cu altceva decât cu crucea Domnului nostru Isus Cristos, prin care lumea a fost răstignită

---

³⁴ Pentru numele „Kyrios” dat lui Cristos a se vedea Detlef Häußer, *Der Brief des Paulus an die Philipper*. Historisch-Theologische Auslegung. Giessen: SCM R. Brockhaus, 2016, 167.

³⁵ Filipeni 2:6–11.

³⁶ Romani 1:16–17. Traducere după Ediția Dumitru Cornilescu Revizuită 2022 (EDCR).

³⁷ 1 Corinteni 2:3.

³⁸ 1 Corinteni 1:23–24; 2:2.

³⁹ A se vedea Wolfgang Schrage, *Die erste Brief an die Korinther. 1 Kor 1,1 – 6,11*. Evangelisch-Katholischer Kommentar zum Neuen Testament 8/1. Basel–Neukirchen: Benzinger–Neukirchener Verlag, 1991, 171–173.

față de mine și eu față de lume”,⁴⁰ „Cele vechi s-au dus. Iată, toate au devenit noi!”⁴¹ Căci, potrivit ordinii noi date prin moartea lui Cristos pe cruce, nici cel circumcis nu se mântuiește numai datorită originii sale iudaice, nici cel necircumcis datorită faptului, că nu este evreu, ci numai cel pe care Dumnezeu însuși l-a făcut nou în Cristos Isus.⁴² Aceasta este suma înțelegerii de sine a lui Paul.⁴³

4. Motivație

Pavel este categoric: el a devenit apostol nu prin propria sa alegere, nici prin însărcinare umană, ci prin însărcinarea lui Dumnezeu. Dumnezeu îl despărțise din pântecele mamei sale și, când a văzut că a sosit timpul, l-a descoperit pe Fiul Său în el.⁴⁴ În același timp cu această însărcinare, i s-a revelat taina lui Isus răstignit, taina lui Dumnezeu pentru mântuirea omului. Căci omul nu poate ajunge de unul singur la cunoașterea lui Dumnezeu, fie el cel mai înțelept sau cel mai evlavios. Numai Dumnezeu însuși poate să ne dezvăluie scopul său secret prin Duhul Său.⁴⁵

Pavel a trăit chemarea sa ca pe un eveniment extraordinar, comparabil cu miracolul creației. Într-o vreme în care Biserica lui Dumnezeu era încă persecutată și distrusă cu desăvârșire, atunci, Pavel mărturisește: „Dumnezeu, Care a spus: «Să strălucească din întuneric lumină!», este Cel Ce a strălucit în inimile noastre ca să ne dea lumina cunoașterii gloriei lui Dumnezeu pe fața lui Cristos.”⁴⁶ Din această conștientizare șocantă,⁴⁷ el a cunoscut de-a lungul întregii sale vieți o singură datorie, o singură pasiune mare și definitorie, aceea de a-l face cunoscut pe Cristos însuși și Evanghelia lui la toate popoarele. Dumnezeu l-a chemat la credință prin descoperirea lui Cristos, iar el s-a dăruit necondiționat, trup și suflet, în slujba acestei credințe. „Însă, fiindcă avem același duh al credinței, potrivit cu ceea ce este scris: «Am crezut, de aceea am vorbit!» și noi credem și de aceea

---

⁴⁰ Galateni 6:14.

⁴¹ 2 Corinteni 5:17.

⁴² Galateni 6:15.

⁴³ Susanne Schewe, *Die Galater zurückgewinnen. Paulinische Strategien in Galater 5 und 6*. Forschungen zur Religion und Literatur des Alten und Neuen Testaments 208. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005, 189.

⁴⁴ Galateni 1:14–15.

⁴⁵ 1 Corinteni 2:10. Pentru explicații a se vedea Schrage, *Korinther*, 257–258.

⁴⁶ 2 Corinteni 4:6.

⁴⁷ A se vedea Wolff, *Korinther*, 86–87.

vorbim.”⁴⁸ Viața lui a fost atât de legată de Evanghelie încât a făcut această mărturisire: „Fiindcă, dacă eu vestesc Evanghelia, *lucrul acesta* nu este pentru mine un motiv de laudă, pentru că este o îndatorire pusă asupra mea. Căci este vai de mine dacă nu vestesc Evanghelia! Dacă fac lucrul acesta de bunăvoie, am o răsplată. Dar dacă nu-l fac de bunăvoie, rămâne totuși o responsabilitate care mi-a fost încredințată”.⁴⁹

Cu toate acestea, el nu și-a trăit misiunea ca pe o datorie jenantă. Motivația principală a slujbei sale apostolice, adevărata forță motivantă, chiar constrângătoare, a venit din interior, ca o reflectare a iubirii lui Cristos. „Căci dragostea lui Cristos ne constrânge, întrucât considerăm că, dacă Unul a murit în locul tuturor, toți deci au murit. El a murit pentru toți, pentru ca cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși, ci pentru Cel Ce a murit și a înviat pentru ei.”⁵⁰ De aceea și-a dedicat viața lui Cristos, în care dragostea lui Dumnezeu strălucea în fața lui într-un mod care depășea orice imaginație. „Dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt Care ne-a fost dat. Căci, în timp ce noi eram neputincioși, Cristos a murit, la vremea potrivită, pentru cei lipsiți de evlavie. Într-adevăr, cu greu ar muri cineva pentru un om drept, deși pentru un om bun poate că ar îndrăzni cineva să moară. Însă Dumnezeu și-a dovedit dragostea față de noi prin faptul că, pe când eram noi încă păcătoși, Cristos a murit pentru noi.”⁵¹ În fața iubirii uimitoare a lui Dumnezeu către întreaga omenire, de cei care s-au îndepărtat de Dumnezeu, l-au disprețuit și chiar l-au privit ca pe un dușman, nu este posibilă decât o singură concluzie. Nimeni și nimic, nici vicisitudinile vieții, nici forța umană sau supraomenească, nici măcar moartea, marele dușman suprem, nu le poate smulge din această iubire. Căci „dacă Dumnezeu este pentru noi, cine *va fi* împotriva noastră? El, Care nu și-a cruțat propriul Fiu, ci L-a dat pentru noi toți, cum nu ne va dărui, împreună cu El, toate lucrurile?”⁵² Acest accent pe „toate lucrurile” poartă deja cu sine certitudinea desăvârșirii finale: cei pe care Dumnezeu i-a primit în harul Său și pe care îi ține acum sub adăpostul sigur al harului Său, pot, pe baza faptelor trecute ale lui Dumnezeu, să se laude deja acum cu

---

⁴⁸ 2 Corinteni 4:13.

⁴⁹ 1 Corinteni 9:16–17.

⁵⁰ 2 Corinteni 5:14–15.

⁵¹ Romani 5:5–8.

⁵² Romani 8:31–32.

îndrăzneală cu speranța de a participa la gloria lui Dumnezeu.⁵³ „Dar cetățenia noastră este în Ceruri, de unde Îl și așteptăm pe Mântuitorul nostru, Domnul Isus Cristos. El va transforma trupul stării noastre smerite și-l va face asemenea trupului gloriei Sale, prin lucrarea puterii Sale de a-Și supune toate lucrurile.”⁵⁴

Pe baza acestei convingeri descoperim semnificația profundă a uneia dintre cele mai personale mărturisiri ale lui Pavel: „Căci pentru mine a trăi este Cristos, iar a muri este un câștig [...] am dorința să plec și să fiu împreună cu Cristos, căci este cu mult mai bine”.⁵⁵ Dar dacă trebuie să alegă între dorința sa cea mai arzătoare și cauza Evangheliei lui Cristos, el declară fără ezitare: „Fiind convins de aceasta știu că voi rămâne și voi continua să trăiesc alături de voi toți pentru înaintarea și bucuria voastră în credință.”⁵⁶ Exprimat în sloganuri: „Pentru Hristos!”, într-un context lumesc, înseamnă pentru Pavel același lucru cu „Pentru Evanghelie!”, „Pentru mântuirea omului!” Doar de aici putem înțelege de ce a întreprins munca supraomenească pe care a făcut-o: o muncă de o viață.

5. Responsabilitate

Pavel era hotărât să ajungă în cât mai multe locuri și cât mai departe posibil cu mesajul Evangheliei, să ajungă la toți cei pe care îi putea atinge. Mergea la Roma, iar de acolo în Spania, unde știa că cuvântul lui Dumnezeu era încă necunoscut. În fața bisericilor din Roma, el dă mărturie despre disponibilitatea care l-a caracterizat întotdeauna: „Eu sunt dator atât grecilor, cât și barbarilor, atât celor înțelepți, cât și celor neștiutori, astfel că, în ce mă privește, sunt dornic să vă predic Evanghelia și vouă, celor din Roma.”⁵⁷ El se afla acum în ultimele săptămâni ale celei de-a treia călătorii misionare, cu multe mii de kilometri în spate și se vedea în primul rând ca apostol al popoarelor, altele decât cea evreiască, cufundate în idolatrie. El a acceptat ca pe un dar al harului lui Dumnezeu să devină un slujitor

---

⁵³ Romani 5:1–2.

⁵⁴ Filipeni 3:20–21.

⁵⁵ Filipeni 1:21.23.

⁵⁶ Filipeni 1:25.

⁵⁷ Romani 1:14–15

al lui Isus Cristos chiar pentru aceste popoare.⁵⁸ În această calitate a fost recunoscut de apostolii din Ierusalim „care erau priviți ca stâlpi”.⁵⁹

S-a străduit să își desfășoare slujba de evanghelizare cât mai eficient posibil. Deși nu era un practicant inițiat al elocvenței, după cum el însuși recunoaște,⁶⁰ știa că Evanghelia era, prin însăși natura ei, credibilă și suficientă în sine pentru a-i câștiga pe oameni la Cristos. De aceea, de vreme ce Dumnezeu îl inițiasse în cele mai profunde mistere ale credinței, el nu le vorbea ascultătorilor săi „în cuvintele convingătoare ale înțelepciunii, ci în dovada Duhului și a puterii”,⁶¹ astfel încât credința lor să nu fie întemeiată pe înțelepciunea oamenilor, „ci pe puterea lui Dumnezeu.”⁶² Despre tainele care îi aparțineau lui Dumnezeu a vorbit ca și cum ar fi vorbit înaintea lui Dumnezeu, și chiar din partea lui Dumnezeu însuși.⁶³ De asemenea, el reproșează bisericilor creștine din Galatia că s-au lăsat înșelate fără să opună rezistență,⁶⁴ deși el, Pavel, le prezentase evenimentele morții lui Isus Cristos la fel de viu ca și cum ar fi fost răstignit pentru ei, acolo și atunci, sub ochii lor.⁶⁵ Efectul mesajului de bunăvoință mântuitoare, conceput în credințioșia lui Dumnezeu și, astfel, generator de credință, a fost profund experimentat printre ei, căci astfel, prin credința, au primit Duhul Sfânt și au devenit părtași la manifestarea minunată a puterii lui Dumnezeu.⁶⁶

Convins de puterea mântuitoare a Evangheliei, Pavel a avut grijă să înlăture toate obstacolele în calea primirii Evangheliei. El era în permanență în gardă nu numai pentru puritatea mesajului, ci și pentru propria puritate și reputație. Cheia eficienței slujbei sale, măsurată după standardele umane, a fost că nu trebuia să fie acuzat pe bună dreptate de nimic.⁶⁷ Integritatea sa a devenit unul dintre cele mai importante instrumente ale predicării sale. El a fost intransigent în această

---

⁵⁸ Romani 15:15–16.

⁵⁹ Galateni 2:9.

⁶⁰ 2 Corinteni 10:10; 11:16.

⁶¹ 1 Corinteni 2:4.

⁶² 1 Corinteni 2:5.

⁶³ 2 Corinteni 2:17.

⁶⁴ βασιλείω înseamnă ‘a vrăji, a fi vrăjit’; ca și cum cineva i-ar fi vrăjit cu privirea, iar ei ar fi fost astfel sub o influență magică. A se vedea Heinrich Schlier, *Der Brief an die Galater*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1967, 119.

⁶⁵ Galateni 3:1. Pentru explicații a se vedea Franz Mußner, *Der Galaterbrief*. Herders theologischer Kommentar zum Neuen Testament 9. Freiburg: Herder, 1974, 134–135.

⁶⁶ Galateni 3:2–5.

⁶⁷ 2 Corinteni 6:4,6–7.

privință, la fel cum a fost intransigent în convingerea sa că nu există o altă evanghelie mântuitoare decât cea pe care Dumnezeu a descoperit-o în Cristos.⁶⁸

În lumea antică, Pavel și colegii săi aveau obiceiul de a merge din loc în loc pentru a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu și, oriunde găseau o primire favorabilă, se stabileau acolo pentru o vreme. Se pare că nu erau diferiți de predicatorii itineranți și de profesorii altor opinii religioase sau curente filosofice. Succesul propagandei a adus beneficii financiare considerabile, deoarece oamenii care sperau să obțină sprijin spiritual, vindecare, reînnoire și o schimbare radicală a calității vieții lor erau întotdeauna dispuși să facă sacrificii financiare, chiar peste posibilitățile lor, pentru bunăstarea lor.⁶⁹ De aceea au existat întotdeauna predicatori ambulănți care, motivați de propriile interese materiale, au exploatat fără scrupule credulitatea neatență.⁷⁰ Dar chiar și cei care, motivați de o convingere sfântă, reprezentau cu deplină integritate cauza pe care o credeau adevărată, puteau fi ușor suspectați de motive josnice.

Paul a fost acuzat în repetate rânduri că a slujit doar pentru profit și nu pentru scopuri nobile. Pentru aceasta a fost nevoit să se apere în mod repetat. Corinteni i-au acuzat pe Pavel că i-a jefuit, în mod viclean, cu ajutorul lui Titus.⁷¹ Acuzația nu era adevărată, dar s-a dovedit a fi un instrument eficient împotriva apostolului. O colectă generală în regiunile Macedoniei și a Ahaiei pentru a ajuta biserica din Ierusalim⁷² nu ar fi putut decât să ofere o ocazie în plus de a face plauzibilă calomnia. Cu toate acestea, Pavel nu a acceptat ajutor din partea nici-unei biserici, cu excepția filipenilor. El a privit generozitatea și dragostea lor plină de grijă ca pe o jertfă cu miros dulce pentru Dumnezeu în slujba Evangheliei alături de apostol.⁷³

Ca răspuns la acuzațiile nedrepte, el a subliniat că, în slujba sa de evanghelizare, nu a uitat niciodată angajamentul său dublu față de Dumnezeu și față de om. În esența sa, Evanghelia este tocmai o chemare adresată fiecărui om de a rămâne de partea lui Dumnezeu și de a fi în slujba semenilor săi. Cel care este devotat Tatălui lui Isus Cristos este, prin urmare, devotat și semenilor săi.

---

⁶⁸ Vezi Galateni 1:7–9.

⁶⁹ Vezi Marcu 6:25–26.

⁷⁰ 2 Corinteni 11:3–4.20.

⁷¹ 2 Corinteni 12:18.

⁷² Romani 15:26–27; 2 Corinteni 8:9.

⁷³ Filipeni 4:14–17.

Pavel a afirmat în fața corintenilor, ca un drept divin, că cel care muncește este vrednic de răsplata sa; astfel, cei care îi slujesc pe alții în mod spiritual, de ce nu ar trebui să aibă parte de bunurile pământești ale celor pe care îi îmbogățesc în mod spiritual? Dar el nu a dorit niciodată să fie întreținut, ci a fost nerăbdător să își exercite slujba printre ei în deplină libertate.⁷⁴ El a renunțat la aceste drepturi de a propovădui Evanghelia în mod liber și necondiționat oricui, pentru a da socoteală de activitatea sa doar lui Dumnezeu. Prețul independenței sale față de toate bisericile a fost că a trebuit să se întrețină prin munca propriilor mâini.

Pe de altă parte, această povară suplimentară a fost o binecuvântare. Independența lui i-a permis să predice Evanghelia fără a fi forțat să se conformeze așteptărilor altora. Putea să se țină de adevărul Evangheliei fără compromisuri și cu o conștiință curată. „Așa cum am fost aprobați de Dumnezeu pentru a ni se încredința Evanghelia, tot așa vorbim și noi, nu ca să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu, Care ne cercetează inimile.”⁷⁵ „Dacă aș mai încerca să plac oamenilor, n-aș fi un slujitor al lui Cristos!”⁷⁶ Răsplata sa finală a fost aceea de a face gratuită Evanghelia lui Cristos prin predicarea sa.

În angajamentul său sfânt față de Dumnezeu, s-a oferit voluntar să slujească bisericile. El, care a insistat cu fermitate asupra adevărului revelat în Evanghelia lui Cristos, nu a cedat influenței umane, chiar l-a sfidat pe Petru⁷⁷ și pe așa-ziiși „apostoli foarte distinși”⁷⁸ și a încercat constant să îndepărteze toate obstacolele în calea acceptării Evangheliei. Cu mare grijă și pricepere, el a adaptat mesajul Evangheliei la înțelegerea și circumstanțele audienței sale. „Căci, deși sunt liber de toți, m-am făcut robul tuturor, ca să câștig cât mai mulți”,⁷⁹ mărturisește el. „M-am făcut tuturor totul, ca să-i salvez, cu orice preț, pe unii.”⁸⁰

---

⁷⁴ 1 Corinteni 9:4–14.

⁷⁵ 1 Tesaloniceni 2:4; 1 Corinteni 4:12.

⁷⁶ Galateni 1:10.

⁷⁷ Galateni 2:11–14.

⁷⁸ 2 Corinteni 11:5,22–23a.

⁷⁹ 1 Corinteni 9:19.

⁸⁰ 1 Corinteni 9:22b. Schrage remarcă faptul că, din moment ce nu putem prevedea cum vor decurge lucrurile, fraza „am devenit totul pentru toți” înseamnă că, dacă dorim cu adevărat să slujim Evanghelia, trebuie să fim extrem de flexibili și nu putem dicta măsura în care ne adaptăm la înțelegerea destinatarilor noștri. A se vedea Schrage, *Korinther*, 341.

Atunci când i se părea oportun, era prezent în comunitatea fraților și surorilor sale cu aceeași delicatețe cu care o doică ce are grijă de copiii săi.⁸¹ Alteori își îndemna și încuraja frații și surorile ca un tată pe copiii săi.⁸² Când era necesar, era ferm, își folosea autoritatea apostolică, scria scrisori grave și serioase,⁸³ dar era întotdeauna permisiv și amabil când vedea cel mai mic semn de pocăință și ascultare. A acceptat că unii ar putea găsi scrisorile sale ofensatoare, dar s-a bucurat când ofensa s-a transformat în amărăciune nobilă care a dus la pocăință.⁸⁴ El a luat în serios faptul că împietrirea ar putea deveni în orice moment un teren propice pentru mașinațiunile lui Satana.⁸⁵ Cu blândețea și tandrețea lui Cristos, el pleda,⁸⁶ dar cu o severitate necruțătoare, el expunea falsitatea și aroganța adversarului și pune la pildă nebunia jalnică a comunității.⁸⁷ El a luptat neîndoielnic împotriva amenințării din exterior și din interior, fără a recurge la mijloace necinstite, lumești. El a căutat un ajutor mai eficient care nu numai că ar putea învinge inamicul, dar și să-l convingă și să-l aducă la realitate.⁸⁸ Pavel nu cunoștea o responsabilitate mai mare decât aceea de a-i câștiga din nou pe cei pe care îi condusesese odată la Cristos. Exprimând amploarea efortului, el le spune galatenilor: „Copiii mei, pentru care sufăr din nou durerile nașterii până când Cristos va lua chip în voi.”⁸⁹

6. Suferință

Confruntat cu corintenii care se îndreptătesc singuri, Pavel vorbește despre suferințele sale în apărarea vocației sale apostolice.⁹⁰ Ceea ce spune el nu este o plângere, ci o reflecție mai profundă asupra suferințelor sale. Credincioșii din Corint vedeau dovada inconfundabilă a revărsării harului în bogățiile spirituale

---

⁸¹ 1 Tesaloniceni 2:7.

⁸² 1 Tesaloniceni 2:11.

⁸³ 2 Corinteni 10:10.

⁸⁴ 2 Corinteni 7:8–10.

⁸⁵ 2 Corinteni 2:10; 11:14.

⁸⁶ 2 Corinteni 10:1–2.

⁸⁷ 1 Corinteni 4:8,18–21; 11:18–21.

⁸⁸ 2 Corinteni 10:3–6.

⁸⁹ Galateni 4:19. Pavel se vede pe sine ca tată sau mamă spirituală a credincioșilor care au devenit creștini în cursul activității sale misionare. A se vedea Mußner, *Galaterbrief*, 312–313.

⁹⁰ 2 Corinteni 11:24–33.

deosebite pe care Dumnezeu le dăduse și pe care Pavel însuși le recunoștea și le lăuda. De aici au înțeles că Dumnezeu era prezent cu putere printre ei prin Duhul Său.⁹¹ Nu este de mirare că ei căutau dovada unei slujbe apostolice autentice în ceea ce era sublim, demn și puternic în manifestările sale.⁹²

Această abordare se baza pe o interpretare unilaterală a Evangheliei lui Cristos, potrivit căreia credinciosul este în comuniune doar cu Domnul înviat și glorios. Ei au pierdut din vedere adevărul evanghelic că Domnul înviat este însuși Isus cel umilit și răstignit. Prin urmare, oricine îi aparține lui Cristos se împărtășește de el: nu numai de puterea învierii sale, ci și de suferințele sale, nu numai de viața sa, ci și de moartea sa.⁹³ Din acest motiv, viața creștină, și cu atât mai mult viața și slujirea apostolică, nu poate fi înțeleasă decât ca o manifestare constantă a acestei duble participări.⁹⁴

Pavel le dezvăluie corintenilor esența suferințelor sale cu inspirație poetică. Paralelele sale contrastante, expresiile sale izbitoare, propozițiile sale concise sunt de o putere expresivă uimitoare. Ordinea cuvintelor, multiplicitatea sinonimelor, alternanța expresiilor nu sunt simple jocuri de limbaj, ci mijloace eficiente de exprimare a adevărului evanghelic. În toate acestea, el dă dovadă de o maturitate deosebită, bazată pe o bogată experiență de viață și pe o viziune teologică profundă. Pentru el, cele două se află într-o interacțiune constantă. Evanghelia aruncă o lumină nouă asupra a ceea ce este trăit, iar ceea ce este trăit ne ajută să aprofundăm înțelegerea și nuanțarea Evangheliei.

Suferința, susține Pavel, este o parte integrantă a slujbei, nu un fenomen extraordinar și întâmplător care poate fi evitat. Ea reflectă destinul lui Cristos, cu o diferență semnificativă de mărime: el este Mântuitorul, iar Pavel, împreună cu frații și surorile sale, sunt cei răscumpărați. Și, întrucât el este într-o singură persoană Domnul răstignit și înviat, toți cei care sunt ai lui Cristos participă la

---

⁹¹ 1 Corinteni 1:5–8.

⁹² 2 Corinteni 13:3.

⁹³ Romani 5:9–11. Pentru explicații a se vedea Dezső Kállay, *Megigazulás, hit, új élet*. In: Imre Peres (ed.), *Kezdetben volt az Ige. Tanulmánykötet Lenkeyné Semsey Klára tiszteletére, 80. születésnapja alkalmából*. Studia Theologica Debrecinensis 1. Debrecen: Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2010, 77–95, 91–92.

⁹⁴ Vezi 2 Corinteni 1:3–7; 4:7–18; 6:4–10; 13:3–4. Despre participarea în Cristos a se vedea Kállay, *Doop*, 261–263.

neputințele și suferințele sale, chiar și la moartea sa, dar și la puterea învierii sale,⁹⁵ în gloria Tatălui prin care a înviat din morți,⁹⁶ ca să participe și la viața sa sfințită.⁹⁷

Varietatea de expresii îi oferă lui Pavel un larg spațiu de manevră pentru a desfășura ideea de împărtășire. În Efes, el se află în pericol de moarte, dar este salvat, iar în acest lucru vede o consolare care merită să fie împărtășită cu alții.⁹⁸ Dar nu răsturnarea neașteptată a evenimentelor, izbăvirea nesperată, este cea care oferă mângâiere în sine, ci ceea ce este exprimat în ea: puterea mântuitoare a lui Dumnezeu. Căci dacă Dumnezeu a fost cel care i-a dat lui Pavel o parte din suferințele lui Cristos în timpul revoltei din Efes, tot Dumnezeu a fost cel care l-a eliberat de primejdie.⁹⁹ A făcut acest lucru cu aceeași putere cu care l-a înviat din morți pe Cristos cel credincios și ascultător și l-a ridicat la ceruri. El va învia, la timpul potrivit, și pe cei morți. Prin urmare, temelia și asigurarea oricărei mângâieri este că Cristos, „a fost răstignit în neputință, dar trăiește prin puterea lui Dumnezeu”.¹⁰⁰

Pavel explică modelul din soarta lui Cristos în două moduri. Ideea de bază și principală este că învierea lui Cristos este garanția învierii celor care cred în El. „Căci, dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu îi va aduce împreună cu Isus pe cei ce au adormit în El”.¹⁰¹ „Duhul Însuși depune mărturie, împreună cu duhul nostru, că suntem copii ai lui Dumnezeu. Iar dacă *suntem copii, suntem și moștenitori* – moștenitori ai lui Dumnezeu, moștenitori împreună cu Cristos – dacă suferim într-adevăr împreună *cu El*, ca să fim și glorificați împreună *cu El*.”¹⁰² Atâta timp cât privim la această realitate glorioasă, în cele din urmă încă invizibilă, dar garantată de gloriificarea Celui Răstignit, nu ne vom descuraja. Chiar și suferința noastră este reevaluată, devenind jalnic de neînsemnată în lumina gloriei mari, veșnice, care întrece orice măsură. Și, deși omul nostru exterior este slăbit zilnic, omul nostru lăuntric este reînnoit zilnic prin puterea

---

⁹⁵ Filipeni 3:10–11.

⁹⁶ Romani 6:4.

⁹⁷ 2 Corinteni 4:10–12.

⁹⁸ 2 Corinteni 1:8–11. Compară Wolff, *Korinther*, 26–27.

⁹⁹ Vezi Faptele Apostolilor 19:23–40; 1 Corinteni 15:30–32; 2 Corinteni 1:8–10.

¹⁰⁰ Romani 13:4.

¹⁰¹ 1 Tesaloniceni 4:14.

¹⁰² Romani 8:16–17.

acestei certitudini.¹⁰³ Astfel, asigurarea participării la slava lui Cristos este o mare mângâiere și o încurajare pentru a fi gata să îndurăm încercările vieții de zi cu zi și numeroasele poveri ale slujirii potrivit lui Cristos.¹⁰⁴

Suntem mângâiați și mai mult de recunoașterea părtașiei noastre cu Cristos. Dumnezeu i-a dat apostolului o revelație extraordinară. Dar, pentru ca el să nu se îngâmfe, i s-a dat un spin în carne, pe care Domnul nu l-a îndepărtat nici după trei rânduri de rugăminți.¹⁰⁵ El a pus comoara Evangheliei propovăduite în vasul de lut fragil al vieții apostolului, pentru ca acesta să atribuie puterea extraordinară lui Dumnezeu și nu lui însuși.¹⁰⁶ Această realizare este pecetluită de răspunsul său la rugăciunea lui Pavel: „Harul Meu îți este de ajuns, căci puterea Mea este făcută desăvârșită în neputință”.¹⁰⁷ De aceea, Pavel se laudă cu slăbiciunile sale, pentru că atunci când este slab și totuși poate merge mai departe, este chiar dovada că este puternic prin harul mântuitor al lui Dumnezeu. Aceasta este ceea ce exprimă el în mărturia sa: „Suntem în necaz în toate, dar nu zdrobiți, nedumeriți, dar nu disperați, persecutați, dar nu părăsiți, trântiți la pământ, dar nu distruși, purtăm întotdeauna în trup moartea lui Isus, pentru ca și viața lui Isus să fie văzută în trupurile noastre. Căci noi, cei vii, suntem întotdeauna dați la moarte din cauza lui Isus, pentru ca și viața lui Isus să fie văzută în trupul nostru muritor.”¹⁰⁸

Continuând această linie de gândire, Pavel luminează, de asemenea, relația dintre slujirea apostolică și biserica din Corint prin motivul participării la moartea și viața lui Cristos: „Astfel, în noi lucrează moartea, iar în voi viața”.¹⁰⁹ Viața apostolică este o viață consacrată lui Dumnezeu și, prin urmare, o viață dedicată păstrării și îmbogățirii Bisericii, pentru care Pavel este fericit să facă sacrificii, chiar și cele mai mari. Este, explică el, ca relația dintre părinți și copii: „nu copiii ar trebui să adune pentru părinți, ci părinții pentru copii”.¹¹⁰ Mai mult, notează el, chiar dacă trebuie să-și dea viața, o vede ca pe un sacrificiu sacerdotal prezentat lui Dumnezeu, pe care și-l asumă de bunăvoie pentru supraviețuirea comunității

---

¹⁰³ 2 Corinteni 4:16. Accentul nu este pus pe dezvoltarea spirituală a omului interior, ci pe reînnoirea zilnică. A se vedea Wolff, *Korinther*, 100.

¹⁰⁴ Filipeni 1:29–30.

¹⁰⁵ 2 Corinteni 12:7–8.

¹⁰⁶ 2 Corinteni 4:7.

¹⁰⁷ 2 Corinteni 12:9.

¹⁰⁸ 2 Corinteni 4:8–11.

¹⁰⁹ 2 Corinteni 4:12.

¹¹⁰ 2 Corinteni 12:14.

în credință.¹¹¹ El consideră că scopul final al slujbei sale este acela de a-i prezenta pe cei care sunt logodiți cu Cristos ca fecioare curate înaintea lui Cristos.¹¹²

El este legat de responsabilitatea sa pastorală chiar și atunci când biserica din Corint se întoarce împotriva lui și îi pune la îndoială autoritatea apostolică.¹¹³ Atunci devine clar că moartea este la lucru în apostoli și viața în comunitate. El le scrie corintenilor: „Căci mi se pare că Dumnezeu ne-a înfățișat pe noi, apostolii, ca pe cei din urmă, ca pe niște condamnați la moarte, fiindcă am devenit un spectacol pentru lume, pentru îngeri și pentru oameni. Noi suntem nebuni de dragul lui Cristos, iar voi sunteți înțelepți în Cristos; noi suntem slabi, iar voi sunteți puternici; voi sunteți onorați, iar noi suntem disprețuiți.”¹¹⁴

7. Scopul final

Din acel moment de mare destin, acest om zelos, dedicat și hotărât și-a dedicat întreaga viață lui Cristos și Evangheliei Sale. Tot ceea ce fusese înaintea lui, oricât de extraordinar și de sublim i s-ar fi părut înainte, el a judecat că este o pierdere și o pagubă în comparație cu măreția incomparabilă a cunoașterii lui Isus Cristos.¹¹⁵ El a experimentat că Dumnezeu l-a acceptat și l-a îndreptățit prin harul Său gratuit. Totuși, cunoașterea lui Cristos nu este o cunoaștere teoretică, dobândirea de informații despre ceva, ci o cunoaștere experiențială, care cuprinde întreaga existență umană, care pătrunde, se extinde, se maturizează, îl umple pe om până în adâncul ființei sale, așa cum ajunge cineva să cunoască pe altul într-o lungă călătorie împreună, în bucurie, în tristețe, în luptă, în sărbătoare sublimă sau în pericol de moarte. Această cunoaștere a fost cea care l-a inspirat și l-a sprijinit pe Pavel atunci când a pus pe hârtie cuvintele cu care încheiem acest studiu. În acestea el rezumă călătoria rânduită de Dumnezeu a misiunii apostolice sale. În lumea prezentă împărtășim suferințele lui Cristos, devenind asemenea lui în moartea sa. Dar acesta nu este scopul final. Scopul spre care Pavel se îndreaptă încă din timpul vocației sale și care stă în fața lui ca o speranță puternică a credinței

---

¹¹¹ Moisés Silva, *Philippians*. Baker Exegetical Commentary on the New Testament. Grand Rapids: Baker, 2005, 129.

¹¹² 2 Corinteni 11:2.

¹¹³ 1 Corinteni 9:1–2.

¹¹⁴ 1 Corinteni 4:9–10.

¹¹⁵ Filipeni 3:8.

este de a participa la învierea morților și de a fi salvat împreună cu Cristos. Acesta se află încă în fața lui, nefiind încă atins.¹¹⁶ La desăvârșirea destinului său, el mărturisește: „fac un singur lucru: uitând ce este în urmă și aruncându-mă spre cele ce sunt înaintea, urmăresc ținta, *alergând* spre premiul chemării cerești a lui Dumnezeu, în Cristos Isus”.¹¹⁷ Prin urmare, el trebuie mai întâi să participe și să suporte puterea învierii lui Cristos. Până acum nu a fost dezamăgit, după cum o dovedește experiența sa.

Cursa pe care apostolul o aleargă în mod deliberat este slujirea sa apostolică, care durează o viață întreagă și necesită o viață plină. În cele din urmă, iată mărturisirea care rezumă cel mai bine convingerea sa sfântă despre propria misiune:

Noi nu punem niciun obstacol în calea nimănui, pentru ca slujba noastră să nu fie denigrată, ci în toate ne recomandăm pe noi înșine ca pe niște slujitori ai lui Dumnezeu, prin multă răbdare, în neazuri, în nevoi, în dificultăți, în bătăi, în închisori, în tulburări, în muncă, în nopți nedormite, în posturi, prin curăție, prin cunoaștere, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin Duhul Sfânt, printr-o dragoste fără ipocrizie, prin Cuvântul adevărului, prin puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății, în mâna dreaptă și în mâna stângă, prin glorie și dezonoare, prin defăimare și vorbire de bine. Suntem priviți ca niște impostori, deși spunem adevărul; ca niște necunoscuți, deși suntem bine cunoscuți; ca unii care murim, deși iată că trăim; ca niște pedepsiți, deși nu suntem omorâți; ca niște întristați, deși ne bucurăm întotdeauna; ca niște săraci, deși îmbogățim pe mulți; ca neavând nimic, deși deținem toate lucrurile.¹¹⁸

---

¹¹⁶ Filipeni 3:11.

¹¹⁷ Filipeni 3:13-14.

¹¹⁸ 2 Corinteni 6:3-10.